

SOBOTA 25.8.
2018

KÁCOVSKÝ BĚH
12. ROČNÍK

Vítám Vás na dvanáctém ročníku Kácovského běhu.

Na Kácovsku jsou přímo ideální běžecké podmínky. Zdejší kraj je průmyslem neposkvrněná přírodní oblast s čerstvým svěžím vzduchem v povodí řeky Sázavy a velmi členitým terénem.

V roce 2007 zde byl založen Kácovský běh jako jedna z akcí, kterou zastřešuje Sdružení pro rozvoj Kácovska.

Na startu hlavního závodu Kácovského běhu jsme během uplynulých jedenácti let již přivítali na 638 závodníků a závodnic.

Tuzemští závodníci přijíždějí prakticky ze všech koutů naší republiky a vzhledem k tomu, že jsme v průběhu let zaznamenali účast 2 běžců ze slovinského Ljutomeru, účast několika závodníků a závodnic ze Slovenska a jednoho běžce z Německa, můžeme dnes Kácovský běh prezentovat jako závod s mezinárodním zastoupením.

Kácovský běh dnes měří 19,3 km a to, čím může přilákat, je právě samotná trať vedoucí tímto malebným krajem s romantickými přírodními lokalitami, které závodníka přímo donutí být myslí i pohybem v těsném kontaktu s přírodou. Trať Kácovského běhu totiž probíhá oblastí s názvem „Český Smaragd“, který si tento mikroregion vysloužil svou jedinečnou polohou v zeleni, uprostřed lesů a je tedy opravdovým drahokamem české krajiny. Trať Kácovského běhu současně probíhá i místy značného historického významu a může tedy na principu zážitkové turistiky sloužit i jako naučná stezka.

Gratuluji všem, kteří v tomto vytrvalostním běžeckém klání již obstáli a těm, kteří se letos tuto vzdálenost teprve zdolat chystají, přeji na tomto dvanáctém ročníku hodně sportovních úspěchů.

MUDr. Tomáš Chytka

Na trati jsou 4 občerstvovací stanice:

- č.1 lesíček v polích za prvním stoupákem po červené turistické stezce od městyse Kácova,
- č.2 Mazourov,
- č.3 Kácovec,
- č.4 po seběhnutí asfaltkou z Tichonic, kde se běžci opět napojují na červenou turistickou trasu a vracejí se zpět do Kácova (původně stanice č. 1).

Značení trasy:

- šipky
- červené fáborky
- mouka 00

Kácovské pověsti

Lekna v erbu Černčických z Kácova

Starobylý erbovní znak Černčických z Kácova obsahuje dvě lekna – vodní byliny. Tento symbol je propojuje s rozvětveným rodem pánů z Kounic, Martinic a Talmberka.

Předkové Černčických z Kácova ho obdrželi dle pověsti za to, že pomohli knížeti ve válce s nepřáteli.

Vojsko se během tažení ocitlo v bažinách a kníže nevěděl kudy a kam jít. Tu se ale jeden z hejtmanů rozjel a skočil s koněm přímo do bahniska. Jezdil sem a tam, točil se a obracel, až nakonec našel bezpečný přechod. Když se pak vracel, utrl u země dvě lekna. Držel je vítězně v ruce jako znamení, že se šťastně vrátil a nebezpečí pro vojsko je zažehnáno. Na památku tohoto jeho skutku poručil kníže, aby potomci hejtmana nosili na svém štítě obraz dvou leken.

(Zdroj: A. Sedláček)

Zázračně uchovaný obraz Čtrnácti svatých pomocníků

Jednou jel Matěj Richman z Kácova do Kouřimě. Na cestě u Vranic s ním třikrát po sobě padl kůň. Jezdec však vždycky zdrav a bez úhony vstal a dál pokračoval v cestě. Když se vrátil domů, nechal na tom místě vystavět kapličku ke cti Čtrnácti svatých pomocníků jako poděkování za svou záchranu. Do ní pak nechal namalovat obraz se stejnou tematikou.

Kaplička ale zůstávala nevysvěcena a tak byl obraz zatím uskladněn v podkroví v místní hospodě ve Vranicích.

Stalo se, že hospoda vyhořela. Oheň obrátil střechu na prach, ale v popeli se našel svěřený obraz, na třikráte rozlomený a se smůlou, která na něm horkem vyrazila. To se považovalo za zázrak, neboť ačkoli hostinec vyhořel, obraz zůstal.

S přispěním farníků a vrchnosti byl obraz opraven a umístěn do kácovského kostela.

(Zdroj: G. V. Svoboda)

Strašidlo na kácovském zámku

V kácovském zámku se nachází domácí kaple. V ní kdysi odpočívaly ostatky svatého Liberáta, než byly přeneseny do hlavního oltáře místního kostela Narození Panny Marie. V kapli bývala podle přání kněžny Anny Marie Františky Toskánské za ni sloužena každou sobotu mše.

Časem ale tento zvyk ustal. Prostory kaple byly nově určeny pro chov drůbeže. Jamile se tak stalo, začalo na zámku strašit. Noc co noc se ozývaly kvílivé hlasy, klapot kroků, bouchání a hřmot, a to jak na schodech, tak na chodbách. Snad to byl nespokojený duch zemřelé kněžny.

Až když byla kaple opět vyklizena a navracena původnímu účelu, strašení přestalo a na zámku byl zase klid.

(Zdroj: E. Herold)

Začarované údolí - Babí důl

Z úbočí Klenku k Sázavě směřuje od pradávna úzké těžko dostupné údolí s potůčkem. Lidé se sem báli chodit.

Když táhlo krajem cizí vojsko, drancovalo a loupilo, lidé se zde schovávali a nikomu se nic nestalo. Tehdy se tomu místu začalo říkat Babí důl. Jedna kořenářka z Holčic, Anna, v tomto údolí trhávala zázračné byliny a z potůčku brávala vodu na vaření svých zázračných lekvarů. Po zranění v mládí Anna napadla na jednu nohu a do Babího důlu chodívala trhat byliny se svou dcerkou.

Jednomu pacholkovi z panského dvora zvědavost nedala a kořenářku sledoval. V lese se mu kořenářka i s dcerkou ztratily. Z husté houštiny ale proti němu najednou vyrazila srna se srnčetem, které si ho důvěřivě prohlíželo a vůbec se ho nebálo. Pacholek tak krásné oči ještě nikdy neviděl. Nemohl se pohnout z místa a stál jako solný sloup. Srna ale náhle zamečela a mládě odběhlo za matkou, která klopýtala na jednu nohu. Pacholek přísahal na to, co viděl. Srna byla proměněná bába kořenářka.

Lidé se pak do údolí báli ještě více chodit.

(Zdroj: J. Kotrejch)

O zakletém mlýně

V Pelíškově mlýně pod Kácovem vyrostla krásná Hana, dcera mlynáře. Zamilovala se do Karla, zdejšího převozníka, který její lásku opětoval. Zdálo se, že mladému páru nic nestojí v cestě.

V té době ale přišlo nařízení vykácet zdejší les. Vytěžení dřeva přišel zajistit předák Marena s partou dělníků. I jemu se krásná Hana líbila. Jednou přišel za mlynářem Pelíškem, aby se s ním dal do spolku. Doba se mění, mlýn by se měl rozšířit jako na Labi, vedle postavit pilu a přes řeku most, plánoval Marena. Ví, že nemáte peníze, ale ty já mám, povídal. Budeme podnikat spolu. A pak, můžeme být jedna rodina, chtěl bych vaši Hanu za ženu, řekl. Mlynář dlouho váhal, ale pak mámení podlehl.

A opravdu. Marena zanedlouho postavil most a pilu, zvelebil mlýn. Převozníci byli najednou bez práce, zhrzený Karel se dal na vojnu a odešel do světa. Před tím však místo zaklel. Krásná Hana si chodívala vyplakat oči ke starému převozníkovi. A konečně, konečně byla ve mlýně svatba, krásná Hana si brala Marenu. A přišlo jaro. A s ním i neslýchaná povodeň. Pelíškovu chloubu, most, strhla a s ním i pilu. Voda odnesla i zásoby cizího obilí ve mlýně. V tom čase Marenova žena zemřela při porodu. Zůstal jen její synáček, dědic. A ožebračený Marena – jednoho dne po čertovsku zmizel.

(Zdroj: M. Vachtlová)

Tajná chodba na Pustém hradě

Dříve byly kolem Kácova hluboké lesy a v nich mnoho zvěře. Proto sem jezdili pánové často na hony. Zdejší krajina se jim líbila, a tak vystavěli na levém břehu řeky na prostřední skále tvrz (dnes zřícenina označovaná jako Pustý hrad). Nebyla velká, ale na pěkném místě. Přístup k ní byl z bývalé cihelny. Z tvrze vedla tajná chodba, která končila v nynějších Tichonicích a u Dolních Machků na zahradě. Sesutý východ býval pěkně viditelný.

(Zdroj: J. Hazuka)

Hastrmani od mlýnů

U mlýnů okolo Kácova sídlili odpradávná hastrmani, kteří si navzájem vyváděli různé taškařice.

Každý mlýn měl svého vlastního vodníka. Jak zanikaly mlýny, tak hastrmani odcházeli. Zmizel tak kácovský Sáza, hastrman Chochołka, který sedával na soutoku Sázavy se Želivkou.

Zdejší hastrmani měli dlouhé vlasy, fráček do zelena, lišili se ale barvou kalhot, které bývaly bílé nebo červené. Při svitu měsíce sedávali u vody, naslouchali hučení jezu, kvákání žab a vzpomínali na staré časy. Navzájem si přetahovali mleče a lákali je k panu otci. Jejich oblíbenou zábavou bylo obracet rybářům vrše vchodem proti proudu vody. Někdy mezi sebou závodili v podobě ryb. Jinou kratochvílí zase bylo proměnit se v přítulného koně. Kdo si na něj nasedl, toho odvezli kus cesty, zaběhli do vody a proměnili se zase ve vodníka. Vykoupaný jezdec pak musel zpátky pěšky. Hastrman pak seděl někde na vyvýšené skále a klokotavě se smál svému žertu. Běda však tomu, kdo neuměl plavat. Ten se mohl i utopit.

(Zdroj: J. Kotrejch)

Zvídaví páni

Fasáda kácovského zámku je prolomena okny, z nichž je několik slepých. V jednom takovém okně věže je v prvním poschodí vymalována dáma s psíkem. To je prý sama kněžna Anna Marie Františka Toskánská. Nad ní je vikomt v paruce. Dalších šest dvořanů je vidět u vstupu do zámku. Jejich pohledy měly připomínat sloužícím, že vrchnost sleduje, jak plní svoje povinnosti.

Dlouhá chodba spojující zámek s kostelem byla dříve podepřena pouze pilíři. Teprve později byl meziprostor vyzděn. Vymalovaní dvořané tak přišli o možnost sledovat, co se děje v přílehlém poplužním dvoře.

(Zdroj: O. Zouplna)

Popis běžecké trasy 19 312 m

Závodníci startují z náměstí kněžny Toskánské v Kácově a pokračují Nádrazní ulicí, po přeběhnutí ocelového mostu s dřevěnou podlázkou se ostře doprava napojí na modře značenou cyklistickou stezku paralelně podél železniční trati a proti proudu Sázavy a po druhém kamenném mostě se vrátí zpět na náměstí, kde se opět představí divákům. Teprve potom běžci opouštějí městyš Kácov a vydají se boční silnicí vlevo směrem ke hřbitovu a k řece.

U řeky závodníci podběhnou most pod tříproudou silnicí II/125, vystoupají nejprve pěšinou a poté odstavným pruhem této hlavní silnice a nahoře se napojí na červenou turistickou značku.

Nejprve asfaltkou seběhnou pod Sporthotel a dále je červená turistická značka provede převážně lesními pěšinami do vrchu na silničku, po které vytrvalci seběhnou nad Pelíškův most, poté polními a lesními pěšinami vystoupají do Borotína, a dále seběhnou do chatové osady Mazourov a doběhnou až k potůčku před jezem. Potom

závodníci opustí červenou turistickou trasu, a aniž by překročili potůček, vyrazí proti jeho proudu, lesní cestou překonají první a druhý brod potůčku a po jeho pravé straně míjejí tábor Na Zlatém potoce a Na Zlatých důlech, dostávají se do vesničky Kácovce a po asfaltové silnici vystoupají do Tichonic.

Od tichonické kapličky pokračují stále doleva po silničce mezi poli, po které sbíhají do lesíčku a na jeho konci se běžci opět napojí na červenou turistickou značku po pravé straně a stejnou trasou se vracejí zpět.

Po doběhnutí do Kácova běžci na křižovatce s Nádrazní ulicí zaboží doleva a již z úvodu běhu známou trasou zamíří přes oba mosty na náměstí a na závěr běh završí seběhnutím kolem fary do cíle, který je u kácovského jezu.

Prakticky celá trať po vyběhnutí z městyse probíhá jen přírodními lokalitami, trasa je dostatečně členitá a náročná, povrch – asfalt, lesní cesty, polní cesta.

Hlavní závod

Den: 25.8.2018

Délka hlavní tratě pro muže a ženy: 19,312 km

Povrch: silnice, terén

Čas prezentace: 9.15 – 10.15 hod.

Čas startu: 10.30 hod.

Místo prezentace a startu:

Kácov - náměstí Kněžny Toskánské
(zámecké nádvoří)

Startovné: 100 Kč

Odměny: Pro 3 nejlepší v kategorii muži/ženy,
pro vítěze v kategorii dle věku, tombola

Počet startujících

v hlavním závodě v roce 2017: 48

celkem včetně dětí a lidového běhu v roce 2017: 93

Mužský traťový rekord (r. 2009):

1:15:55 Jan Havelka

Ženský traťový rekord (r. 2015):

1:26:17 Lenka Šibravová

Lidový běh

Den: 25.8.2018

Délka hlavní tratě pro muže a ženy: 2,860 km

Povrch: silnice, terén

Čas prezentace: 9.15 – 10.15 hod.

Místo prezentace: Kácov – zámecké nádvoří

Čas startu: 10.30 hod., společně s hlavním závodem

Místo startu: Kácov – náměstí Kněžny Toskánské

Startovné: zdarma

Dětský závod

Den: 25.8.2018

Délka: předškolní děti (100 m),

mladší školní děti do 10 let (280 m)

starší školní děti nad 10 let (560 m)

Povrch: silnice

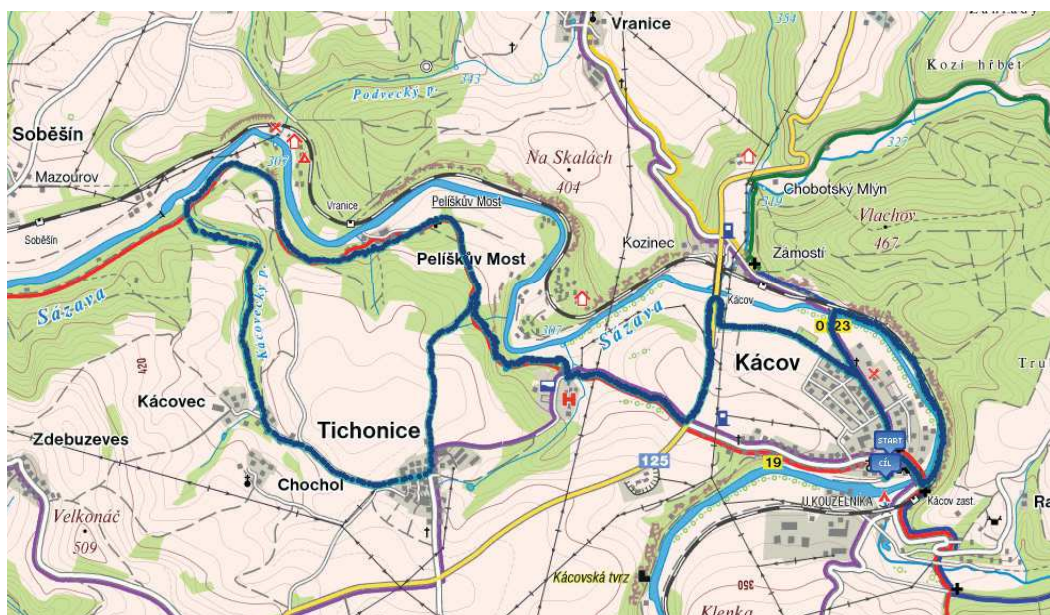
Čas prezentace: 9.15 – 10.30 hod.

Místo prezentace: Kácov – zámecké nádvoří

Čas startu: 11. 00 hod.

Místo startu: u kácovského jezu

Startovné: zdarma

!!! NAVŠTIVTE PŮJČOVNU LODIČEK NA SKALCE!!!

--- k dispozici i šlapadla! ---

červenec - srpen
13:00 - 19:00

www.kacovskymbh.cz
kontakt: tohyka@cmil.cz
text: Tomáš Chytko, František Procházka
foto: Petr Křen
grafika: Eva Křížová